

نگارش: آقای بهاءالدین پازارگاد

اوژنیک (۱) (یک فن جدید)

فن اصلاح و تکامل نژاد انسان

— ۱ —

توارث و تربیت

مسئله توارث^۲ و اسرار پیچیده و معماً آن از ازمنه سابق تا
حال از مسائل مشکله و از غواص مباحثت بوده است - این

مسئله و موضوع تربیت^۳ و اینکه تأثیر کدام یک از این دو عامل در سرنوشت و حالت
وجودی هر موجود بیشتر دیگر نداشده و میزان بستگی حیات موجود به ریک از این دو عامل
از قدیم مورد بحث فلاسفه و علمای اجتماع قرار گرفته بر روی این مبحث گفتگوی
بسیاری بیان آمده - خلاصه و نتیجه مباحثت مذکور را میتوان به قسم تقسیم نمود:
جمعی قلیل معتقد به تأثیر تربیت بوده و این عامل را اقدم و اولی دانسته و گفته اند که
«سگ اصحاب کهف روزی چند - پی نیکان گرفت و مردم شد» جمع دیگر توارث
را که با صفات انسانی از قلیل: اهلیت، ذات، فطرت، اصالت، ماهیت، استعداد
ذاتی، و امثال آن نیز تعبیر نموده اند عامل مشخص وجود و خصائص موجود دانسته و
گفته اند که «کل مولود یولد علی الفطره» و «السعید سعید فی بطن امه والشقی
شقی فی بطن امه» و حتی بصر احت گفته اند که: «تربیت نااھل را چون گردکان بر گنبد است»
گروهی بین دو عقیده فوق جمع نموده و گفته اند:

چار چیز است که گر جمع شود در دل سنگ لعل و یاقوت شود سنگ بدان خارائی
پاکی فطرت و اصل گهر و استعداد تربیت کردن مهر از فلک میانی
باید دانست که مفهوم سه شرط اول از شرائط چهار کانه فوق (یعنی پاکی فطرت
و اصل گهر و استعداد ذاتی) یکی است که عباره اخراجی توارث باشد و نمیتوان این
عوامل را از یکدیگر جدا دانست.

لهذا بعقیده اکثر قدماء باعتقاد طبقه که بین دو رأی اولیه جمع نموده اند
زندگی هر موجود در تحت تأثیر دو عامل اداره میشود اول توارث که عباره اخراجی

ذات و فطرت و استعداد و امثال آن باشد دیگر قربیت .

قدما بعامل سوم که امروز از عوامل مهمه حساب میشود توجهی نداشته و آنرا بحساب نیاورده اند و اگرهم توجهی داشته آنرا باهمیت یکی از از کان ٹلائے ندانسته جزء تربیت قرار داده اند - اما

ارکان سه گانه
زندگی

امروز بدلاط علمی و عقلی و تجربی مسلم گشته و متفق عليه است که حیات هر یک از ما و حیات هر موجود زنده در تحت تأثیر سه عامل بزر ک قرار گرفته و مخاطب بدین عوامل سه گانه بوده بنای زندگی بر این سه رکن پایدار میباشد :

اول : ارث (یعنی ما کیستیم ؟) هر دیته ۱

دوم : محیط (یعنی ما چه داریم ؟) انویرونمنان ۲

سوم : قربیت (یعنی ماچه میکنیم ؟) ادوكاسیون ۳

برای فهم اهمیت این عوامل سه گانه و تجسم موضوع ، بیان فوق را بصورت مثلثی میتوان نمایش داد که آنرا مثلث زندگانی نامیم اما تربیت و اهمیت آن در زندگانی اشخاص

مبخشی است جداگانه و مبسوط و در اینجا از بیان شرح آن چون از موضوع مقال خارج است میگذریم اما محیط عبارت از مجموعه عواملی است

که مارا احاطه نموده و خواهی نخواهی در تحت تأثیر آن عوامل زندگی میکنیم و حیات نابانی ماتابع آن شرایط است از قبیل : اب و هوا ،

مقدار حرارت و برودت ، میزان رطوبت و خشگی هوا ، وضعیت جوی ، منطقه محل سکونت ، عرض جغرافیائی ، ناحیه کوهستانی یا بروی یا بحری ، جنگل ، شهر یا قصبه یاده با تمام وضعيت محل سکنی از قبیل نور شب ، حرارت منازل ، وضعیت آب مشرب ، طریقه دفع کثافتات شهر و وضع بخاری فاضل آب و مستراحها ، وضعیت وسائل نقلیه ، اوضاع صحی و وضعیت ادارات بهداری ، قوانین و مقررات ادارات شهر بانی و شهرداری ، طریقه مراقبت در شیر مصرف شهر و مخصوصاً شیر مصرف اطفال و پاستوریزه نمودن

مثلث زندگانی

آن، وضعیت گرمابه‌ها و کافه‌ها و رستورانها و مهمانخانه‌ها و گردشگاه‌های عمومی، اوضاع خانه‌ها و طرز نگاهداری اطفال و جلوگیری از تلفات ایشان، وضعیت پزشکان و دواخانه‌ها، اوضاع اموزشگاهها، رسوم اجتماع، رسوم و قواعد راجع به کارگران و اطفال کارگر، طریقه نگاهداری جانوران و استفاده از آنها و بسیاری از عوامل دیگر بجهو عالی این محيط و محیط‌زندگی ماراتشکیل داده و رویهم رفته آنرا محیط اصطلاح کنیم.

بحث در احوال محیط و شرایط محیطی نیز خود موضوعی است جدا کانه که باید کتابها بر آن نگاشته شود و فن جدیدی نیز

فن اوتنیک

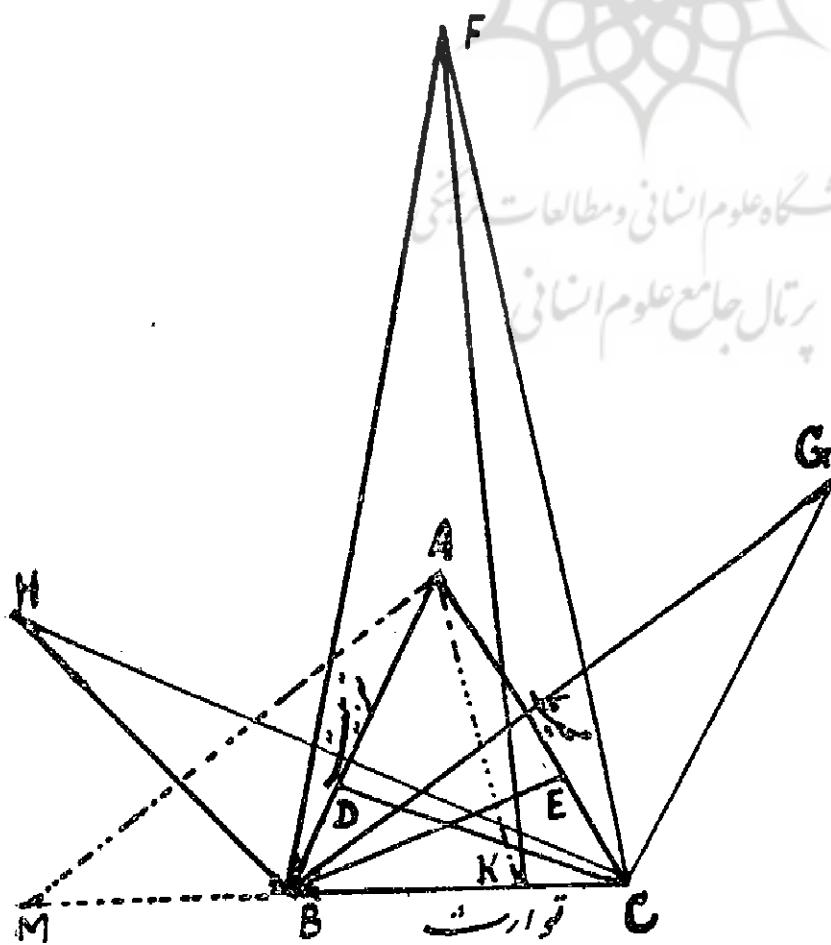
اخیراً بنام فن اوتنیک پیدایش یافته و مقصود از آن علم ایجاد وسائل بهبودی اوضاع محیط است و مقصود ما در این مقاله بحث در رکن اول یعنی مسئله توارث می‌باشد اختلاف میزان ارکان سه‌گانه زندگی موجودات مختلف از یک نوع را نیز می‌توان باوسیله اختلاف و تغییر طول اضلاع مثلث زندگی نمایش داد

مساحت مثلث متساوی الاضلاع ABC را نمایش قیمت حیات و مقدار زندگی یا وزن اجتماعی یکنفر انسان موسوم به احمد فرض

مثلث زندگانی

کنید و چنانکه ملاحظه می‌شود زندگی این فرد محاط بدین سه عامل می‌باشد.

اولاً: فرض کنید طول ضلع AC کوتاه شده باندازه خط BC برسد در این صورت خط BE نمایش مقدار تربیت آن شخص بوده و مساحت مثلث BEC نمایش مقدار زندگی یا وزن و قدر اجتماعی آن شخص می‌باشد و بعبارت دیگر شخصی که صاحب فطرت یا توارث

خوب و دارای تربیت کافی است اگر در محیط متنزل و پستی گرفتار شود مقدار ترقی و ارزش اجتماعی و حیاتی او بهمان اندازه که مساحت مثلث ABC به BEC تزل کرده است تزل یابد

مثال و اضطرر در نباتات : اگر از میان تخمها لوبیا یک تخم خوب را که دارای خصائص ارثی مناسب است یافته و در محیط نامناسبی که فاقد شرائط خاصه زندگی آن نبات است بکاریم و خوب هم تربیت کنیم یعنی بموضع آب بدھیم واز آن توجه نمائیم نتیجه و ثمر گزاری نخواهد داد ولی بیشتر هم نخواهد بود

مثال آ فرض کنید طول ضلع AB به BD تزل یابد در این صورت DC نمایش ارزش محیط، BD نمایش مقدار تربیت و مساحت مثلث DBC نمایش مقدار و قیمت زندگی موجود است و بعبارت دیگر چون شخصی که صاحب توارث خوب و دارای محیط مناسب است تربیت ضعیف و قلیل داشته باشد باز مقدار ترقی و ارزش زندگی او به نسبت تزل مساحت مثلث ABC به DBC تزل خواهد کرد و اگر تخم لوبیای خوب را در محیط مناسب کاشته و تربیت و توجه از آن نکنیم ثمر قلیل خواهد داد .

مثال ب بر خط BC که نمایش ارزش توارث است میتوان الى غير النهاية مثلثاتی بمساحات مختلفه و زیاد مانند مثلثات BHC و BFC و BGC رسم نمود - یعنی برپایه یک توارث مشخص که ارزش معین دارد چنانچه دور کن محیط و تربیت را ترقی داده و قوی نمائیم . میتوانیم ارزش زندگی و مقدار ترقی و قیمت اجتماعی آن شخص را بالا بریم و اگر نمونه تخم لوبیای خوب در دست داشته باشیم هرچه که شرائط محیطی را بوسائل شیمیائی و بکار بردن بهترین رشوه زراعتی و بهترین خاکها ترقی داده و میزان توجه و تربیت از نبات را بالا بریم ثمر نبات بیشتر و بهتر میشود ولی چون ترقی تربیت و محیط بعد اعلی رسید دیگر در ازدیاد ثمر عمللاً اختلاف محسوسی مشاهده نخواهد شد - اما اگر موفق شویم تخم بهتری بدهست آوریم که ارزش خصائص ارثی آن بیشتر از BC و بقدر MC باشد معلوم است که برای ازدیاد ثمر نبات میدان و سیعتری

دو دست مابوده و همانطور که مساحت مثلث ABC به AMC ترقی نموده است بر قاعده MC الی غیرالنهایه میتوان مثلثاتی بزرگتر از مثلثاتی که بر قاعده BC رسم میشد رسم کنیم.

رابعًا اگر طول خط BC به KC تنزل یابد چنانکه ملاحظه نمیشود مساحت ABC به AKC تنزل یافته و بفرض آنکه بر KC دو خط بسیار طویل مانند KF و CF هم رسم نمائیم باز مساحت مثلث FKC بمقدار معنابهی زیاد نمیشود - یعنی اگر نژاد کسی پست و خصائص ارثی او ضعیف باشد و یا نژادی رو بانحطاط و پستی گذارد هرچه که مقدار تربیت و محیط راهم در مورد آن نژاد بالابریم ترقی محسوسی بظهور نخواهد رسید و اگر تخم ضعیف و پستی را در محیط بسیار مناسب کاشته و تربیت را بنحو اکمل در باره آن منظور داریم باز ثمر قابل توجهی ازان نخواهیم گرفت.

در بحث فوق و مطالعه شقوق مختلفی که در مورد اختلاف مقدار هریک از ارکان ثالثه زندگی ذکر گردیدنکته دقیق زیر جالب توجه میباشد که از سه رکن مرقوم دو رکن تربیت و محیط در اختیار انسان بوده و تغییر مقدار آن در حیطه قدرت بشر میباشد یعنی انسان میتواند بقوت علم و عقل و صنعت و به نیروی کوشش یکی یا هر دو را ترقی یا تنزل دهد اما در عامل اول که توارث و خصائص ارثی باشد تا حال انسان قدرتی نداشته و مداخله در امر توارث و غرائز ذاتی را انسان خاص خلقت موجود و از شئون خالق میدانسته و بمخیله کسی هم خطور نمیکرد که انسان روزی بتواند دستی بکارگاه عظیم خلقت دراز کند و یادراین راه صعب عالم وجود مشغول فحص و تحقیق در اطراف این معماهی بزرگ طبیعت گردد.

اما همین موجود رمزی عجیب که بعقل و فکر و استدلال ممتاز است و خود بنفسه نماینده قدرت خالق متعال میباشد اسکتفا بمداخله و تصرف در قوا و مواد مخلوق طبیعت نکرده و از چند سال باين طرف دانشمند اتریشی موسوم به گرگورندل (۱) در نتیجه بیست سال تحقیق و فحص و تجارت مشکل و خسته کننده در مورد بنايات بالاخره باب جدیدی از علم و تحقیق را بروی دانشمندان

و متوجهین امروزی دنیای داش کشوده است.

فني تازه موسوم به فن اوژنیک که مقصود ازان اصلاح و تکامل نژادانسان و مداخله در امر توارث میباشد پیدايش یافته و کشفیاتی

فن اوژنیک

محیر العقول که همه متکی به تجربه و آزمایش و نتایج آن محقق و متقن میباشد در این فن عالی بظهور رسیده پس ازان عده کثیری از علما در نقاط مختلف دنیا مشغول فحص و تحقیق گشته نظریات مندل را در مورد نباتات و جانوران بمعرض آزمایش گذاشته و در مورد خصائص ارثی و ذاتی افراد مختلف بعضی از خانواده های انسانی نیز مشغول تحقیقات شده و نتایج صحیحی در تأیید عقاید و نظریات مندل بدست آورده و در میان این دنیای تیره و پرجنجال امروزی بشر که سراسر جنگ و جدال و خلاف و اختلاف است و برخلاف اعتقاد بدینان روشنی این علم جدید چون با رقه امیدی در دلها تاییدن گرفته نوید آن میدهد که شاید روزی بقوت علم و به نیروی این فن عالی بتوان نسل متنزل وضعیف و نژاد پست و خطاکار را از میان جامعه بشری برآنداخته بجايش نژادی سالم و قوی و صاحب فکر سليم واراده توانا و عالی بظهور آورده جامعه انسانی را بمراتب عالی تر ارتقاد هند و از این راه از شرور انفس و فساد مخلوق جلوگیری کنند.

اینک علم مذکور در شرف پیدايش و ظهرور است و لذا مانند سایر فنون هنوز کتب متعدده در این باب تدوین نگشته اطلاعاتی مختصر و پراکنده در برگها و مجلات یا کتب و رسالات پاره از زبانهای خارجی دیده شده و چون در این مبحث مقاله یارساله بزبان فارسی بنظر نگارنده نرسیده است در صدد برآمد که بجمعه از اطلاعات مربوط بدین فن عالی را بصورت یک رساله در آورده و خلاصه از کشفیات مربوط بدین فن شیرین و جالب را بنظر اهل ذوق و ارباب معرفت برساند و از این طریق حس تجسس را در صاحبان ذوق و دانش بجهة توجه بدین مباحثه جدید تحریک نموده و باب بحث و گفتگو را در این زمینه در میان جوانان و طالبین تحقیق آغاز کند و اینک اصول مباحث و خلاصه کشفیات و نظریات جدید مربوط بدینعلم را طی چند مقاله در این مجله نشر میدهد - بطوريکه از مقالات آتی معلوم خواهد شد این علم

بستگی تمام با مسئله تعلیم و تربیت جوانان داشته و اطلاع از آن علاوه بر فوائد عالیه دیگر، خصوصاً در دور حله مهم از مرحله اهل زندگی رهنماي آنان خواهد بود.

اول- در مرحله انتخاب شغل و یافتن راه زندگی اجتماعی در ادوار اولیه تحصیل و قبل از انتخاب رشته تحصیلی

دوم- در مرحله ازدواج که در حیات هر انسان حائز کمال اهمیت بوده و بلکه از اهم مسائل است.

تمرين - اشخاصیکه این مقاله مختصر را مورد بررسی قرار میدهند بجهة حضور ذهن و درک بعضی نکات مربوط باین مبحث بنحو مقدمه میتوانند یك نوع تمرين انجام نموده حالات افراد خانواده خود را تحت مطالعه قرار داده مقیاسی بجهة سنجش مقدار ترقی و قیمت و اهمیت اجتماعی آنها بنحو تقریب بدینظریق ترتیب دهند که مثلثاتی نظیر شکل ترسیمی رسم نموده طولهای مختلف اضلاع را نماینده تفاوت مقدار تربیت و ارزش محیط و مقدار توارث آن افراد فرض کنند و برای هر یك از افراد خانواده بقياس و فرض خود مثلثی رسم نموده مساحت این مثلثات را تعیین و در جدولی ثبت و یك نمودار (گرافیک) بجهة نمایش میزان صعود و نزول مقدار اهمیت خانواده و ترقی و نزول آنها در سوابع مختلف و در چند نسل (مثل سه ، چهار یا پنج نسل تا هر کجا که ممکن باشد) رسم کنند و همچنین شجرةالنسب خانواده خود را تا هر چند پشت که ممکن است ترسیم نمایند و این تمرين علاوه بر آنکه بخودی خود لذت بخش و سرگرمی مفیدی است نکات و دقایقی بر شخص محقق و در موضوع این فن شریف کشف و از احوال افراد خانواده و سلسله اباو امهات خویش اطلاعات مفیده بدست خواهد آورد که در زندگی آتیه او مفید گشته رفتار و حالات و سرنوشت گذشتگان نزدیک و منسوبین معاصر سرمشقی بجهة شخص محقق خواهد بود - تحقیق در احوال نسل و نسب گذشتگان موضوع علمی است که آنرا علم الانساب گفته اند .

تعریف و ماهیت و خواص توارث از نقطه نظر علمی و عمل علمی خواص توارث نیز از مباحث جالب است که خلاصه از آن در دنباله این مقال ذکر خواهد شد .
« ناتمام »